

SKLEPI

SKLEP SVETA 2010/336/SZVP

z dne 14. junija 2010

o delovanju EU v podporo sporazumu o trgovini z orožjem v okviru Evropske varnostne strategije

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

odprt in pregleden način. Tiste države, ki lahko nudijo pomoč državam v stiski, je skupina vladnih strokovnjakov spodbudila, da na zahtevo to tudi storijo.

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 26(2) in člena 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Evropski svet je 12. decembra 2003 sprejel Evropsko varnostno strategijo, ki je pozvala k vzpostavitvi mednarodnega reda na podlagi učinkovitega multilateralizma. Evropska varnostna strategija priznava Ustanovno listino Združenih narodov (ZN) kot temeljni okvir mednarodnih odnosov. Prednostna naloga Evropske unije je okrepiti ZN, ter jih usposobiti za izpolnjevanje njihovih nalog in učinkovito delovanje.

(2) Generalna skupščina Združenih narodov je 6. decembra 2006 sprejela Resolucijo 61/89 z naslovom „Za sporazum o trgovini z orožjem: določitev skupnih mednarodnih standardov za uvoz, izvoz in prenos konvencionalnega orožja“.

(3) Svet je v sklepih z dne 11. decembra 2006 pozdravil dejstvo, da se je proces oblikovanja pravno zavezujočega mednarodnega sporazuma o trgovini z orožjem (v nadaljnjem besedilu: ATT) uradno začel in z zadovoljstvom ugotovil, da je velika večina držav članic ZN podprla Resolucijo Generalne skupščine ZN 61/89, vključno z vsemi državami članicami Unije. Svet je znova poudaril, da bodo Unija in njene države članice v tem procesu igrale dejavno vlogo in v zvezi s tem opozoril na pomen sodelovanja z drugimi državami in regionalnimi organizacijami.

(4) Generalni sekretar ZN je ustanovil skupino vladnih strokovnjakov, sestavljeno iz 28 članov, ki naj bi nadaljevala preučevanje možnosti za ATT. Skupina vladnih strokovnjakov se je tekom leta 2008 sestajala ter sklenila, da je potrebna nadaljnja preučitev in da bi morali biti postopno vloženi nadaljnji naporji v okviru ZN na

(5) Svet je v svojih sklepih z dne 10. decembra 2007 pozdravil ustanovitev skupine vladnih strokovnjakov ZN ter izrazil trdno prepričanje, da bi celovit, pravno zavezujoč dokument, ki bi bil skladen z obstoječo odgovornostjo držav glede na zadevno mednarodno pravo in bi določal skupne mednarodne standarde za uvoz, izvoz in prenos konvencionalnega orožja, znatno prispeval k preprečevanju neželenega in neodgovornega širjenja konvencionalnega orožja.

(6) Inštitut Združenih narodov za raziskave na področju razoroževanja (UNIDIR) je ta proces podprl z izvedbo študije v dveh delih, in sicer dveh poglobljenih analiz stališč držav članic ZN glede izvedljivosti, obsega uporabe in osnutka parametrov ATT. Analizi, izvedeni decembra 2007 in januarja 2008, sta bili koristno gradivo za skupino vladnih strokovnjakov.

(7) Generalna skupščina ZN je 24. decembra 2008 sprejela Resolucijo 63/240 z naslovom „Za sporazum o trgovini z orožjem: določitev skupnih mednarodnih standardov za uvoz, izvoz in prenos konvencionalnega orožja“, s katero je bila ustanovljena odprta delovna skupina, da bi nadalje preučila tiste elemente poročila skupine vladnih strokovnjakov, o katerih bi se za njihovo vključitev v končno, pravno zavezujočo pogodbo o uvozu, izvozu in prenosu konvencionalnega orožja lahko doseglo soglasje. Odprta delovna skupina se je v letu 2009 sestala dvakrat ter Generalni skupščini ZN predložila poročilo, v katerem je ugotovila, da bi bilo za reševanje problema neregulirane trgovine s konvencionalnim orožjem in njegove preusmeritve na črni trg potrebno mednarodno ukrepanje.

(8) Na podlagi navedenih sklepov Sveta se je Unija odločila, da bo podprla proces ATT ter začela razpravo, ki bo vključevala države, ki nimajo predstavnikov v skupini vladnih strokovnjakov, in druge akterje, kot sta civilna družba in industrija, da bi s tem pripomogli k boljšemu razumevanju te problematike in prispevali k delu odprte delovne skupine. V ta namen je Svet 19. januarja 2009 sprejel Sklep Sveta 2009/42/SZVP⁽¹⁾ o podpori dejavnosti EU za spodbujanje procesa, ki vodi do oblikovanja pogodbe o trgovini z orožjem, med tretjimi državami v okviru evropske varnostne strategije.

(9) V okviru izvajanja Sklepa 2009/42/SZVP je UNIDIR, ki je v Sklepu določen kot izvajalec, med februarjem 2009 in februarjem 2010 organiziral šest regionalnih seminarjev, spremljajoči dogodek ter otvoritveno in zaključno prireditev. Te dejavnosti so zadevnim zainteresiranim stranem, vključno s predstavniki civilne družbe, industrije in držav, ki niso sodelovale v skupini vladnih strokovnjakov, omogočile sodelovanje v odprti neformalni razpravi o ATT. Izvajanje Sklepa 2009/42/CFSP je prav tako omogočilo vključitev nacionalnih in regionalnih pristopov v mednarodni postopek, ki je v teku, ter omogočilo opredelitev področja uporabe in posledic sporazuma o trgovini s konvencionalnim orožjem.

(10) Generalna skupščina ZN je 2. decembra 2009 sprejela Resolucijo 64/48 z naslovom „Sporazum o trgovini z orožjem“, v kateri je sklenila, da bo sklicala konferenco ZN o ATT leta 2012, da bi se oblikoval pravno zavezujoč instrument o najvišjih možnih skupnih mednarodnih standardih za prenos konvencionalnega orožja. V Resoluciji je prav tako določeno, da se preostale seje odprte delovne skupine štejejo za seje pripravljalnega odbora za navedeno konferenco ZN.

(11) Ob upoštevanju dejavnosti Sklepa 2009/42/CFSP, ki preneha veljati maja 2010, in dejstva, da so za uspešno konferenco ZN o ATT leta 2012 potrebne priprave, ter priporočila iz Resolucije 64/48 o tem, da se zagotovi čim širša in učinkovita udeležba na tej konferenci, bi morala Unija podpreti priprave za konferenco ZN, da bo ta konferenca čim bolj vključujoča in da bodo na njej sprejeta konkretna priporočila o elementih prihodnjega ATT. Unija bi morala proces oblikovanja ATT podpreti z ukrepi v podporo nacionalnim sistemom izvoza in uvoza v tretjih državah, ki bi morali biti skladni s prihodnjim ATT –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Za podporo sporazuma o trgovini z orožjem (v nadaljnjem besedilu: ATT) Unija izvaja dejavnosti z naslednjimi cilji:

⁽¹⁾ UL L 17, 22.1.2009, str. 39.

— prispevati k pripravam na konferenco ZN o ATT ter tako zagotoviti, da bo ta konferenca čim bolj vključujoča in da bodo na njej sprejeta konkretna priporočila o elementih prihodnjega ATT,

— podpirati države članice ZN pri razvoju in izpopolnjevanju nacionalnega in regionalnega strokovnega znanja za izvajanje učinkovitega nadzora prenosa orožja, da bi zagotovili, da bo prihodnji ATT po začetku veljavnosti kar se da učinkovit.

2. Unija bo za uresničitev ciljev iz odstavka 1 izvedla naslednji projekt:

— organizacija sedmih regionalnih seminarjev, uvodno in zaključno prireditev, največ tri spremljajoče dogodke ter predstavitev rezultatov.

Navedeni projekt je podrobno opisan v Prilogi.

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: VP).

2. Projekt iz člena 1(2) izvaja Inštitut ZN za raziskave na področju razoroževanja (UNIDIR).

3. UNIDIR svojo nalogo opravlja v okviru odgovornosti VP. V ta namen se VP po potrebi dogovarja z UNIDIR.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projekta iz člena 1(2) je 1 520 000 EUR.

2. Odhodki, ki se financirajo iz zneska iz odstavka 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije.

3. Evropska Komisija nadzira pravilno upravljanje odhodkov iz odstavka 1. V ta namen z UNIDIR sklene sporazum o financiranju. V tem sporazumu je določeno, da mora UNIDIR zagotoviti razpoznavnost prispevka EU primerno za njegovo višino.

4. Komisija si prizadeva skleniti sporazum o financiranju iz odstavka 3 čim prej po začetku veljavnosti tega sklepa. Komisija obvesti Svet o kakršnih koli težavah v tem procesu ter o datumu sklenitve sporazuma o financiranju.

Člen 4

VP poroča Svetu o izvajanju tega sklepa na podlagi rednih poročil po vsakem regionalnem seminarju, uvodnem in zaključnem seminarju ter spremljajočih dogodkih. Poročila bo pripravil UNIDIR, predstavljala pa bodo osnovo za ocenjevanje, ki ga opravi Svet. Komisija zagotovi podatke o finančnih vidikih izvajanja projekta iz člena 1(2).

Člen 5

1. Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

2. Veljati preneha 24 mesecev po datumu sklenitve sporazuma o financiranju iz člena 3(3). Sklep preneha veljati šest mesecev po datumu začetka njegove veljavnosti, če navedeni sporazum o financiranju do takrat ni sklenjen.

V Luxembourg, 14. junija 2010

Za Svet
Predsednica
C. ASHTON

PRILOGA

1. Cilj

Splošni cilj tega sklepa je prispevati k pripravam na konferenco ZN o ATT, da bo čim bolj vključujoča in da bodo na njej sprejeta konkretna priporočila o elementih prihodnjega ATT, hkrati pa tudi podpreti države članice ZN pri razvoju in izpopolnjevanju nacionalnega in regionalnega strokovnega znanja za izvajanje učinkovitega nadzora izvoza in prenosa orožja.

2. Opis projekta

2.1 Cilj projekta

Namen projekta je uresničitev naslednjih specifičnih ciljev:

(a) prispevati k pripravam na konferenco ZN o procesu ATT, vključno:

- (i) s povečanjem ozaveščenosti in znanja o procesu ATT ter razumevanja tega procesa v državah članicah ZN, civilni družbi in med predstavniki industrije;
- (ii) s spodbujanjem vključujoče, aktivne in učinkovite udeležbe čim več držav članic ZN v pripravljalnem odboru, ki naj bi se sestajal v obdobju 2010–2011;
- (iii) z opredelitvijo in oblikovanjem konkretnih predlogov o vsebini ATT, vključno s čim bolj celovitim področjem uporabe, parametri in posledicami;
- (iv) s spodbujanjem tretjih držav k najvišjim možnim standardom za ATT, tudi na podlagi regionalnih izkušenj in instrumentov;
- (v) s podporo pripravam na konferenco leta 2012, in sicer z okrepitvijo pogajalskih zmogljivosti udeležencev;

(b) podpreti tretje države pri njihovih prizadevanjih za vzpostavitev, izboljšanje in izvajanje sistemov, kot je to ustrezno, za nadzor sistemov izvoza in prenosa, med drugim:

- (i) s pomočjo pri vzpostavitvi in uveljavljanju sistemov izdajanja dovoljenj;
- (ii) s pomočjo pri izboljšanju skladnosti in izvrševanju nacionalnega nadzora pri izvajanju prihodnjega ATT, vključno z mejnim nadzorom, ter pri spremljanju izvoza in prenosa orožja;
- (iii) s pomočjo pri pripravi nacionalnih in regionalnih poročil o izvozu in uvozu orožja z namenom zagotavljanja večje preglednosti in odgovornosti pri trgovini z orožjem;
- (iv) s spodbujanjem še večje preglednosti in odgovornosti pri trgovini z orožjem, in sicer s sodelovanjem v registru ZN za konvencionalno orožje (UN ROCA);
- (v) s pomočjo pri nacionalnih prizadevanjih za označevanje in sledenje osebnega in lahkega orožja (SALW).

2.2 Rezultati projekta

Rezultati izvajanja projekta bodo naslednji:

- (a) večja ozaveščenost in znanje o procesu ATT ter razumevanje tega procesa s strani držav članic ZN;
- (b) širša in dejavnejša udeležba držav članic ZN v pripravljalnem odboru, ki se bo sestajal v obdobju 2010–2011, vključno z oblikovanjem konkretnih predlogov o vsebini ATT, ki bi morali odražati čim bolj celovito področje uporabe in najvišje možne standarde;
- (c) večja ozaveščenost tretjih držav glede strukture in delovanja sistemov za nadzor izvoza konvencionalnega orožja, tudi s pomočjo z namenom doseganja doslednejšega spoštovanja in izvrševanja nacionalnega nadzora pri izvajanju prihodnjega ATT, vključno z mejnim nadzorom, ter pri spremljanju izvoza in prenosa orožja;
- (d) boljše evidentiranje in računovodsko knjiženje orožja, vključno z označevanjem in sledenjem ter predložitvijo nacionalnih podatkov UN ROCA, in izboljšanimi nacionalnimi zmogljivostmi za nadzor izvoza med državami udeleženkami.

2.3 Opis dejavnosti

V okviru projekta bo organiziranih sedem regionalnih seminarjev, uvodna in zaključna prireditve, največ trije spremljajoči dogodki ter predstavitev rezultatov.

Tridnevni regionalni seminarji bodo organizirani na lokacijah, ki jih je treba v ciljnih regijah še določiti.

2.3.1 Struktura regionalnih seminarjev

Seminarji bodo vključevali naslednje predstavitve in razprave:

Prvi del (PRVI DAN in DRUGI DAN (dopoldne)):

- (a) splošni pregled ATT, ozadje, morebitno področje uporabe in parametri itd.;
- (b) nacionalna in regionalna stališča glede ATT, vključno s predstavitvijo stališča Unije o ATT;
- (c) drugi vidiki ATT, vključno z ukrepi za preglednost in pomoč;
- (d) oblikovanje priporočil za delo na sejah pripravljalnega odbora.

Drugi del (DRUGI DAN (popoldne) in TRETJI DAN):

- (a) predstavitev nacionalnih in regionalnih sistemov za nadzor trgovine s konvencionalnim orožjem, vključno s Skupnim stališčem Sveta 2008/944/SZVP z dne 8. decembra 2008 ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme⁽¹⁾;
- (b) vidiki vzpostavitve in uveljavljanja sistemov izdajanja dovoljenj, vključno s pravnimi in upravnimi vidiki;
- (c) vidiki skladnosti in izvrševanja nacionalnega nadzora pri izvajanju prihodnjega ATT, vključno z mejnim nadzorom, ter pri spremljanju izvoza in prenosa orožja;
- (d) vidiki evidentiranja in računovodskega knjiženja orožja, vključno z nacionalnimi in regionalnimi poročili o izvozu in prenosu orožja;
- (e) vloga in delovanje UN ROCA, vključno s pomočjo pri predložitvi nacionalnih poročil registru;
- (f) mednarodni in nacionalni instrumenti za označevanje in sledenje SALW ter pomoč pri njihovem izvajanju.

Tridnevni seminarji bodo vključevali sestanke delovnih skupin o specifičnih vidikih ATT.

2.3.2 Udeleženci seminarjev

Udeleženci regionalnih seminarjev so:

- (a) diplomatsko in vojaško/obrambno osebje držav v regijah, zlasti organi, pristojni za nacionalne politike v zvezi z ATT, ter nacionalni delegati, ki bodo sodelovali v pripravljalnem odboru ATT;
- (b) tehnično osebje in osebje organov pregona iz držav v regijah, zlasti uslužbenci organov za nadzor izvoza, carine in organov pregona (dva udeleženca iz vsake države);
- (c) predstavniki mednarodnih in regionalnih organizacij, regionalnih nevladnih organizacij (NVO), skupin strokovnjakov ter lokalne/regionalne industrije;
- (d) predstavniki UNIDIR in Urada ZN za razorožitev (UNODA, oddelek za konvencionalno orožje in regionalni oddelek, po potrebi vključno z regionalnimi centri);
- (e) nacionalni in mednarodni tehnični strokovnjaki s področja nadzora izvoza konvencionalnega orožja, vključno s strokovnjaki in predstavniki industrije iz Unije.

Na vsakem od seminarjev bo predvidoma sodelovalo od 45 do 80 udeležencev, odvisno od velikosti regij. V prvem delu vsakega seminarja bo sodeloval po en diplomat ali član vojaškega osebja vsake od povabljenih držav, drugega dela seminarjev pa se bodo udeležili po en uslužbenec, ki je tehnični strokovnjak in en uslužbenec organov pregona iz vsake povabljenе države. Države, ki bodo povabljenе na vsakega od seminarjev, in udeležence na predlog UNIDIR izbere VP, ki se o tem posvetuje s pristojnimi organi Sveta.

⁽¹⁾ UL L 335, 13.12.2008, str. 99.

Na seminarjih bi bilo treba zagotoviti udeležbo strokovnjakov Unije z ustreznim tehničnim in političnim strokovnim znanjem.

2.3.3 Prispevek: raziskave

Za utemeljen, bistven in pravočasen prispevek k procesu ZN so zelo pomembne raziskave. UNIDIR bo pri kompetentnih raziskovalnih inštitutih in posameznih strokovnjakih naročil izdelavo največ 12 delovnih dokumentov s področja raziskav, s poudarkom na ključnih vidikih projekta in regionalnih seminarjev. UNIDIR bo predlagal VP kratek seznam možnih raziskovalnih inštitutov ali posameznih strokovnjakov, ki so dobro seznanjeni s specifičnimi vprašanji v zvezi z ATT. VP bo nato na podlagi tega seznama in po posvetovanju s pristojnimi organi Sveta izbral najprimernejše.

2.3.4 Razporeditev seminarjev po regijah

Regionalni seminarji bodo potekali v naslednjih skupinah:

- (a) en seminar za ameriško celino in Karibe;
- (b) en seminar za Bližnji vzhod;
- (c) en seminar za severno, vzhodno in srednjo Afriko;
- (d) en seminar za vzhodno in južno Afriko;
- (e) en seminar za vzhodno Azijo in Pacifik;
- (f) en seminar za južno in srednjo Azijo;
- (g) en seminar za širšo evropsko regijo.

Predlagane okvirne lokacije za seminarje so:

- (a) Buenos Aires ali Rio de Janeiro za ameriško celino in Karibe;
- (b) Kairo ali Bejrut za Bližnji vzhod;
- (c) Rabat ali Akra za severno, vzhodno in srednjo Afriko;
- (d) Nairobi ali Johannesburg za vzhodno in južno Afriko;
- (e) Džakarta ali Peking za vzhodno Azijo in Pacifik;
- (f) New Delhi ali Astana za južno in srednjo Azijo;
- (g) Moskva ali Beograd za širšo evropsko regijo.

Dokončne lokacije bodo določene tako, da bodo zagotovljeni najboljši možni izkoristek sredstev in čim manjše emisije ogljika, upoštevana pa bo tudi razpoložljiva pomoč na lokalni ravni. UNIDIR bo VP predložil utemeljena priporočila glede lokacij, ki jih bo ob posvetovanju s pristojnimi organi Sveta VP preučil in odobril.

2.3.5 Uvodna in zaključna prireditve

Uvodna prireditev bo trajala en dan, da se mednarodni skupnosti predstavijo cilji projekta in da se omogočijo prispevki civilne družbe, raziskovalcev in NVO, s čimer bi projektu zagotovili podporo. Na enodnevni zaključni prireditvi bodo predstavljeni rezultati projekta. Dokončne lokacije za prireditvi bodo določene v skladu s predvidenim postopkom za izbor lokacij regionalnih seminarjev. Uvodna prireditev bo morda organizirana julija 2010 ob robu seje pripravljalnega odbora, odvisno od datuma sprejetja tega sklepa.

2.3.6 Spremljajoči dogodki

Prvi spremljajoč dogodek bo organiziran oktobra 2010 ob robu seje Prvega odbora (65. zasedanje Generalne skupščine ZN) z namenom povečati ozaveščenost interesnih skupin v New Yorku o projektu ter razpravljati o nekaterih konkretnih, bistvenih elementih procesa ATT.

Drugi spremljajoč dogodek bo potekal leta 2011 v New Yorku ob četrti seji pripravljalnega odbora ATT, da se interesnim skupinam v New Yorku predstavijo dotedanji rezultati projekta.

Tretji dogodek bo potekal oktobra 2011 ob robu seje Prvega odbora (66. zasedanje Generalne skupščine ZN), da se interesnim skupinam v New Yorku predstavijo dotedanji rezultati projekta.

2.4 Rezultati – Predstavitev

POROČILA – OBJAVA

Na vsakem seminarju in ob vsakem dogodku bo pripravljeno kratko zbirno poročilo o razpravah, priporočilih in zamislih v zvezi z ATT ter tehničnih vidikih, o katerih se je razpravljalo. Poročila s seminarjev, pripravljena v angleškem jeziku, bodo objavljena na spletu, na voljo pa bodo tudi na elektronskih pomnilnikih podatkov.

Osnutek končnega poročila, v katerem bodo analizirana zbirna poročila s sedmih regionalnih srečanj in drugih s projektom povezanih dogodkov, bo pripravljen in predstavljen na zaključnem seminarju, kjer bo mogoče o njem tudi razpravljati. Končno poročilo bo objavljeno na spletu ter na elektronskih pomnilnikih podatkov. Publikacija, v kateri bo povzeto končno poročilo, bo na voljo na spletu in v tiskani obliki.

3. Trajanje

Projekt se bo predvidoma izvajal 24 mesecev po sklenitvi sporazuma o financiranju iz člena 3(3).

4. Upravičenci

Upravičenci tega projekta bodo države članice ZN, zlasti državni organi, pristojni za oblikovanje nacionalnih politik v zvezi z ATT, organi za nadzor izvoza, carinski organi ter uslužbenci organov pregona, ki morajo poglobiti svoje strokovno znanje, da bodo lahko v okviru prihodnjega ATT poskrbeli za odgovorno trgovanje z orožjem in preprečili neodgovorno širjenje konvencionalnega orožja. Specifični državni upravičenci bodo izbrani na podlagi kratkega seznama upravičencev, ki ga predlaga UNIDIR, potrdi pa VP po posvetovanju s pristojnimi organi Sveta.

5. Izvajalec

Tehnično izvajanje tega sklepa bo poverjeno UNIDIR, ki bo svojo nalogo izvajal v okviru odgovornosti VP. UNIDIR bo sodeloval z UNODA in člani predsedstva pripravljalnega odbora za konferenco ZN o ATT.

UNIDIR po potrebi sodeluje z institucijami, kot so regionalne organizacije, skupine strokovnjakov, NVO in industrija. UNIDIR bo zagotovil razpoznavnost prispevka Unije primerno njegovemu obsegu.
